

Преглед стања у дистрибуцијима природног гаса и утицај новог ЗоЕ

Александар Попадић
Агенција за енергетику Републике Србије

Покрајински секретријат за енергетику и минералне сировине
“Састанак поводом завршетка грејне сезоне”
Нови Сад, 24 мај 2011.

Садржај

➤ ПРЕГЛЕД СТАЊА У ДИСТРИБУЦИЈИ ПРИРОДНОГ ГАСА У АП ВОЈВОДИНИ

➤ ГАСНИ СЕКТОР - ПРЕДЛОЗИ ИЗМЕНА У ЗАКОНУ О ЕНЕРГЕТИЦИ (ЗoЕ)

Преглед стања у производњи, складиштењу и транспорту

- Производња природног гаса
 - Тренд повећање производње започет од 2009. године (30% у 2010. и план 20% у 2011.)
 - Максимизирање производње са постојећих поља
 - Производња са нових поља и примена нових технологија
- Складиште природног гаса
 - Комплетирине су линије за утискивање и истискивање у току 2010.
 - Истискивање из складишта мање од пројектованог
 - Предвиђено утискивање јастучног гаса ради обеђења рада складишта у складу са пројектованим параметрима
- Транспорт природног гаса
 - Пуштен у рад гасовод Б. Двор - Госпођинци у току 2010.
 - Изградња разводних гасовода ка негасификованим општинама
 - Испитивање магистралних гасовода “интелигентним” крацером

Количине природног гаса

Регулаторна 2011

Ред. број	Назив дистрибутера природног гаса	Реализација 2010				План 2011				План повећања				
		дом.	топлане	остали	Укупно	дом.	топлане	остали	Укупно	дом.	остали	Укупно	%	
1	7. Октобар, Нови Кнежевац	889	0	429	1.318	1.080	0	460	1.540	191	0	31	222	16,86%
2	Чока, Чока	399	0	514	913	400	0	515	915	1	0	1	2	0,20%
3	Други октобар, Вршац	9.609	1.540	14.820	25.969	9.570	1.465	14.640	25.675	-39	-75	-180	-294	-1,13%
4	ЕКОС, Житиште	1.788	278	1.157	3.223	1.801	300	1.180	3.281	13	22	23	58	1,79%
5	ЕЛГАС, Сента	1.637	0	703	2.340	1.800	0	770	2.570	163	0	67	230	9,84%
6	Гас Феромонт, Стара Пазова	19.594	765	6.897	27.256	18.950	760	7.000	26.710	-644	-5	103	-546	-2,00%
7	Гас Рума, Рума	6.479	708	7.898	15.085	7.682	563	11.928	20.174	1.204	-144	4.030	5.089	33,74%
8	ГАС, Бечеј	1.782	0	1.169	2.951	2.126	0	1.260	3.386	343	0	91	434	14,71%
9	ГАС, Темерин	7.209	0	1.190	8.399	8.250	0	1.200	9.450	1.041	0	10	1.051	12,52%
10	Градитељ, Србобран	1.582	0	1.221	2.803	1.750	0	700	2.450	168	0	-521	-353	-12,60%
11	Грејање, Зрењанин	17.287	3.668	4.296	25.251	17.500	11.690	4.500	33.690	213	8.022	204	8.439	33,42%
12	ИНГАС, Инђија	9.650	0	7.159	16.809	10.855	0	7.098	17.953	1.205	0	-61	1.144	6,81%
13	Комуналац, Нови Бечеј	1.488	0	997	2.485	1.704	0	1.100	2.804	216	0	103	318	12,81%
14	Ковин гас, Ковин	3.583	1.174	5.069	9.826	3.420	1.155	2.765	7.340	-163	-19	-2.304	-2.486	-25,30%
15	Нови Сад - Гас, Н.Сад	54.031	995	28.165	83.191	51.276	995	26.729	79.000	-2.755	0	-1.436	-4.191	-5,04%
16	Полет, Планиште	2.026	0	3.545	5.571	2.006	0	3.489	5.495	-20	0	-56	-76	-1,37%
17	РОДГАС, Бачка Топола	1.274	0	4.826	6.100	1.241	0	4.952	6.193	-33	0	126	93	1,52%
18	Слога, Кањижа	2.284	0	2.442	4.726	2.300	0	2.500	4.800	16	0	58	74	1,56%
19	Сомбор гас, Сомбор	2.029	2.619	6.098	10.746	2.070	3.000	7.430	12.500	41	381	1.332	1.754	16,32%
20	СРЕМ ГАС, Ср.Митровица	6.200	262	6.604	13.066	5.281	361	6.787	12.430	-919	99	183	-637	-4,87%
21	Стандард, Ада	1.076	0	821	1.897	1.250	0	950	2.200	174	0	129	303	15,95%
22	Суботицагас, Суботица	10.478	0	14.324	24.802	10.966	0	14.234	25.200	488	0	-90	398	1,61%
23	Врбас Гас, Врбас	2.189	0	9.279	11.469	2.262	0	10.413	12.675	73	0	1.134	1.207	10,52%
24	Србијагас, Нови Сад	79.881	431.019	426.875	937.775	80.763	449.005	496.412	1.026.180	883	17.986	69.537	88.406	9,43%
	Укупно	244.443	443.028	556.500	1.243.972	246.303	469.295	629.012	1.344.610	1.860	26.267	72.511	100.638	8,09%

Дужина мреже

Регулаторна 2011

Ред. број	Назив дистрибутера природног гаса	Стање 01.01.2011.				План 01.01.2012.				План повећања	
		p < 6 bar		6 ≤ p < 16 bar	Укупно	p < 6 bar		6 ≤ p < 16 bar	Укупно	Укупно	%
		РЕ	Џ			РЕ	Џ				
1	7. Октобар, Нови Кнежевац	49.452	0	0	49.452	49.852	0	0	49.852	400	0,81%
2	Чока, Чока	24.000	3.095		27.095	24.000	3.095		27.095	0	0,00%
3	Други октобар, Вршац	128.186	58.184	11.670	198.040	140.186	46.184	11.670	198.040	0	0,00%
4	ЕКОС, Житиште	129.481	84.710	0	214.191	129.481	84.710	0	214.191	0	0,00%
5	ЕЛГАС, Сента	62.800			62.800	63.800			63.800	1.000	1,59%
6	Гас Феромонт, Стара Пазова	472.135		53.964	526.099	484.230		58.604	542.834	16.735	3,18%
7	Гас Рума, Рума	343.638		100.493	444.131	345.638	0	100.493	446.131	2.000	0,45%
8	ГАС, Бечеј	192.840			192.840	202.940			202.940	10.100	5,24%
9	ГАС, Темерин	255.500		11.000	266.500	260.000		11.000	271.000	4.500	1,69%
10	Градитељ, Србобран	142.400	7.800		150.200	146.400	7.800		154.200	4.000	2,66%
11	Грејање, Зрењанин	51.487	419.100	38.000	508.587	52.487	420.100	38.000	510.587	2.000	0,39%
12	ИНГАС, Инђија	293.613		53.853	347.466	295.613		54.703	350.316	2.850	0,82%
13	Комуналац, Нови Бечеј	109.800	6.700		116.500	109.800	6.700		116.500	0	0,00%
14	Ковин гас, Ковин	257.276	36.895	26.247	320.418	264.476	36.895	26.257	327.628	7.210	2,25%
15	Нови Сад - Гас, Н.Сад	2.180.288	28.495	150.109	2.358.892	2.191.418	28.495	152.309	2.372.222	13.330	0,57%
16	Полет, Пландиште	65.300	126.780	43.000	235.080	65.300	126.780	43.000	235.080	0	0,00%
17	РОДГАС, Бачка Топола	132.574		12.214	144.788	132.774		12.214	144.988	200	0,14%
18	Слога, Кањижа	150.300	21.000		171.300	150.300	21.000		171.300	0	0,00%
19	Сомбор гас, Сомбор	153.000		16.000	169.000	153.000		16.000	169.000	0	0,00%
20	СРЕМ ГАС, Ср. Митровица	228.420		31.304	259.724	231.720		31.304	263.024	3.300	1,27%
21	Стандард, Ада	75.850			75.850	76.250			76.250	400	0,53%
22	Суботицагас, Суботица	392.686			392.686	397.186			397.186	4.500	1,15%
23	Врбас Гас, Врбас	170.758		10.400	181.158	170.758		11.150	181.908	750	0,41%
24	Србијагас, Нови Сад	3.666.394	1.170.620	557.076	5.394.090	4.009.994	1.170.620	581.226	5.761.840	367.750	6,82%
	УКУПНО	9.728.178	1.963.379	1.115.330	12.806.887	10.147.603	1.952.379	1.147.930	13.247.912	441.025	3,44%

Дужина мреже на којој обавља делатност а не лиценцирана дужина мреже

Број прикључака

Регулаторна 2011

Ред. број	Назив дистрибутера природног гаса	Стање 01.01.2011.			План 01.01.2012.			План повећања			
		дом.	остали	Укупно	дом.	остали	Укупно	дом.	остали	Укупно	%
1	7. Октобар, Нови Кнежевац	1.535	72	1.607	1.535	72	1.607	0	0	0	0,00%
2	Чока, Чока	760	50	810	760	50	810	0	0	0	0,00%
3	Други октобар, Вршац	9.825	654	10.479	9.925	659	10.584	100	5	105	0,99%
4	ЕКОС, Житиште	3.820	179	3.999	3.825	179	4.004	5	0	5	0,12%
5	ЕЛГАС, Сента	1.617	124	1.741	1.632	126	1.758	15	2	17	0,97%
6	Гас Феромонт, Стара Пазова	14.637	734	15.371	14.830	764	15.594	193	30	223	1,43%
7	Гас Рума, Рума	6.605	272	6.877	6.707	289	6.996	102	17	119	1,70%
8	ГАС, Бечеј	1.502	122	1.624	1.542	142	1.684	40	20	60	3,56%
9	ГАС, Темерин	6.374	158	6.532	6.440	176	6.616	66	18	84	1,27%
10	Градитељ, Србобран	2.185	100	2.285	2.200	108	2.308	15	8	23	1,00%
11	Грејање, Зрењанин	18.744	559	19.303	18.794	564	19.358	50	5	55	0,28%
12	ИНГАС, Инђија	8.558	282	8.840	8.775	309	9.084	217	27	244	2,69%
13	Комуналац, Нови Бечеј	2.174	127	2.301	2.184	132	2.316	10	5	15	0,65%
14	Ковин гас, Ковин	4.599	134	4.733	4.675	146	4.821	76	12	88	1,83%
15	Нови Сад - Гас, Н.Сад	43.466	1.859	45.325	44.389	1.936	46.325	923	77	1.000	2,16%
16	Полет, Планиште	3.254	211	3.465	3.254	211	3.465	0	0	0	0,00%
17	РОДГАС, Бачка Топола	1.154	114	1.268	1.171	119	1.290	17	5	22	1,71%
18	Слога, Кањижа	3.669	316	3.985	3.673	320	3.993	4	4	8	0,20%
19	Сомбор гас, Сомбор	1.410	146	1.556	1.521	155	1.676	111	9	120	7,16%
20	СРЕМ ГАС, Ср.Митровица	4.306	191	4.497	4.389	201	4.590	83	10	93	2,03%
21	Стандард, Ада	941	126	1.067	956	131	1.087	15	5	20	1,84%
22	Суботицагас, Суботица	7.972	542	8.514	8.106	558	8.664	134	16	150	1,73%
23	Врбас Гас, Врбас	1.502	86	1.588	1.532	96	1.628	30	10	40	2,46%
24	Србијагас, Нови Сад	72.042	3.597	75.639	75.942	3.740	79.682	3.900	143	4.043	5,07%
	УКУПНО	222.651	10.755	233.406	228.757	11.183	239.940	6.106	428	6.534	2,72%

Преглед стања у дистрибуцији

- Количине природног гаса
 - Планиран мањи раст потрошње у 2011. у односу на 2010. (највећим делом код индустријских купаца)
 - Код одређеног броја дистрибутера планирано смањење потрошње
- Изградња дистрибутивне мреже и прикључака
 - ЈП Србијагас планира изградњу нових дистрибутивних мрежа, остали дистрибутери само проширење постојећих
 - Једино ДЈКП 2. Октобар Вршац планира замену Ѓ гасовода са РЕ
 - Мали број планираних нових прикљачака - највећим делом код изградње нових зграда
- Стопе губитака
 - Већина дистрибутера у оквиру технички оправданих граница
 - Активним мерама дистрибутера са већим стопама губитака - губици су смањени током 2010. године

ГАСНИ СЕКТОР - ПРЕДЛОЗИ ИЗМЕНА У ЗОЕ

Промена надлежности Агенције

- Доноси методологије за одређивање
 - Цена природног гаса за јавно снабдевање и цена приступа транспорту/дистрибуцији/складишту
 - Цене балансирања природног гаса
- Доноси правила о
 - Промени снабдевача
 - Праћењу техничких и комерцијалних показатеља за регулисање квалитета испоруке и снабдевања
- Даје сагласност на план развоја транспортног система
- Одобрава регулисане цене од 2013.
- Даје мишљење о захтеву за изузеће приступа систему
- Доноси упутства и препоруке за примену акта које она доноси
- Обезбеђује недискриминаторни приступ систему и ефикасно функционисање тржишта

Цене услуга и природног гаса

➤ Принципи за развој тржишта

- Регулишу се само цене за коришћење инфраструктуре
- Стицање статуса квалификованог купца није могућност него обавеза да се бира снабдевач
- Регулисане цене гаса само за домаћинства и мала предузећа
- Одобравање регулисаних цена је у надлежности Агенције

➤ Регулисане цене

- Приступ систему за транспорт, дистрибуцију и складиштење природног гаса
- Цена природног гаса за јавно снабдевање
- Цене балансирања природног гаса

➤ Нерегулисане цене

- Снабдевача
- Резервних снабдевача

Јавно снабдевање

- Право на јавно снабдевање имају домаћинства и мали купци (предузећа са мање од 50 запослених или прометом до 10 мил. EUR годишње)
- Влада Р. Србије прописује услове, подручје и критеријуме за обављање делатности јавног снабдевања
- Влада Р. Србије одређује јавног снабдевача до 31. децембра 2012.
- Јавни снабдевач - снабдева све купце који не изаберу другог снабдевача на дистрибутивном систему од 1. јануара 2013.
- Јавни снабдевач - снабдева само домаћинства и мале купце од 1. јануара 2014. или 1. јануара 2015.

Резервно снабдевање

- Право на резервно снабдевање има крајњи купац
 - Без захтева купца у случају стечаја, ликвидације, односно престанка или одузимања лиценце дотадашњег снабдевача
 - На захев купца који није изабрао снабдевача (нови купац или купац са престанком уговора, осим ако је неплаћање разлог престанка)
- Влада Р. Србије дефинише услове за избор и рок на који се бира резервни снабдевач
- Влада Р. Србије расписује тендер и одређује резервног снабдевача - до 31. октобар 2012.
- Резервни снабдевач је дужан да објави цене
- Резервни снабдевача од 1. јануара 2013.

Енергетски угрожени купац

- Енергетски угрожени купац је домаћинство
 - Чији члан остварује право из социјалне заштите
 - Чијем члану може бити угрожен живот или здравље обуставом испоруке природног гаса због здравственог стања, инвалидности или физичке неспособности
- Енергетски угрожени купац има право на
 - Испоруку одређених количина гаса по повлашћеним ценама
 - Непрекидну испоруку и искључење по посебним условима
 - Посебне могућности код плаћања (плаћање у више рата...)
 - Могућност уградње бројила са ограничењем испоруке
- Акт Владе Р. Србије ће уредити критеријуме, начин заштите, рокове, поступак утврђивања и надокнаду трошкова
- Јавни снабдевач води евиденцију енергетски угрожених купаца

Тржиште природног гаса

- Куповина и продаја природног гаса на тржишту
- Учесници
 - Произвођач
 - Снабдевачи и јавни снабдевачи
 - Крајњи купац за сопствене потребе
 - Оператори транспорта, дистрибуције и складишта природног гаса
- Баласна одговорност учесника на тржишту дефинисана уговором
 - сваки снабдевач је одговоран за своје крајње купце
- ОТС је одговоран за спровођење баласне одговорности и вођење регистра балансне одговорности
- ОДС доставља податке за места примопредаје на ДС

Транспорт природног гаса

- Правно раздвајање од снабдевања – рок 31.12.2012. године
- Спојене су делатности транспорта и и управљања транспортним системом
- Недвосмислено дефинисан транспортни систем и његова граница са дистрибутивним системом
- Организација и администрање тржишта природног гаса
- План развоја за период од 10 година се доставља Агенцији на сагласност
- Правила рада
 - Детаљно дефинисан садржај
 - Садрже тржишне функције у складу са III енергетским пакетом

Прикључење и приступ систему

- Прикључење енергетског објекта дистрибуције на транспортни систем на основу уговора
- Место мерења и разграничења одговорности између енергетског субјекта и купца/произвођача – подзаконски акт Владе РС
- Приступ систему на основу уговора о приступу
- Могућност привременог ограничења приступа
 - Недостатак капацитета
 - Финансијских тешкоћа због уговора “узми или плати”
 - Угрожавање испуњавања обавеза од општег интереса или јавног снабдевања
- Изузеће приступа систему за интерконекторе и складишта

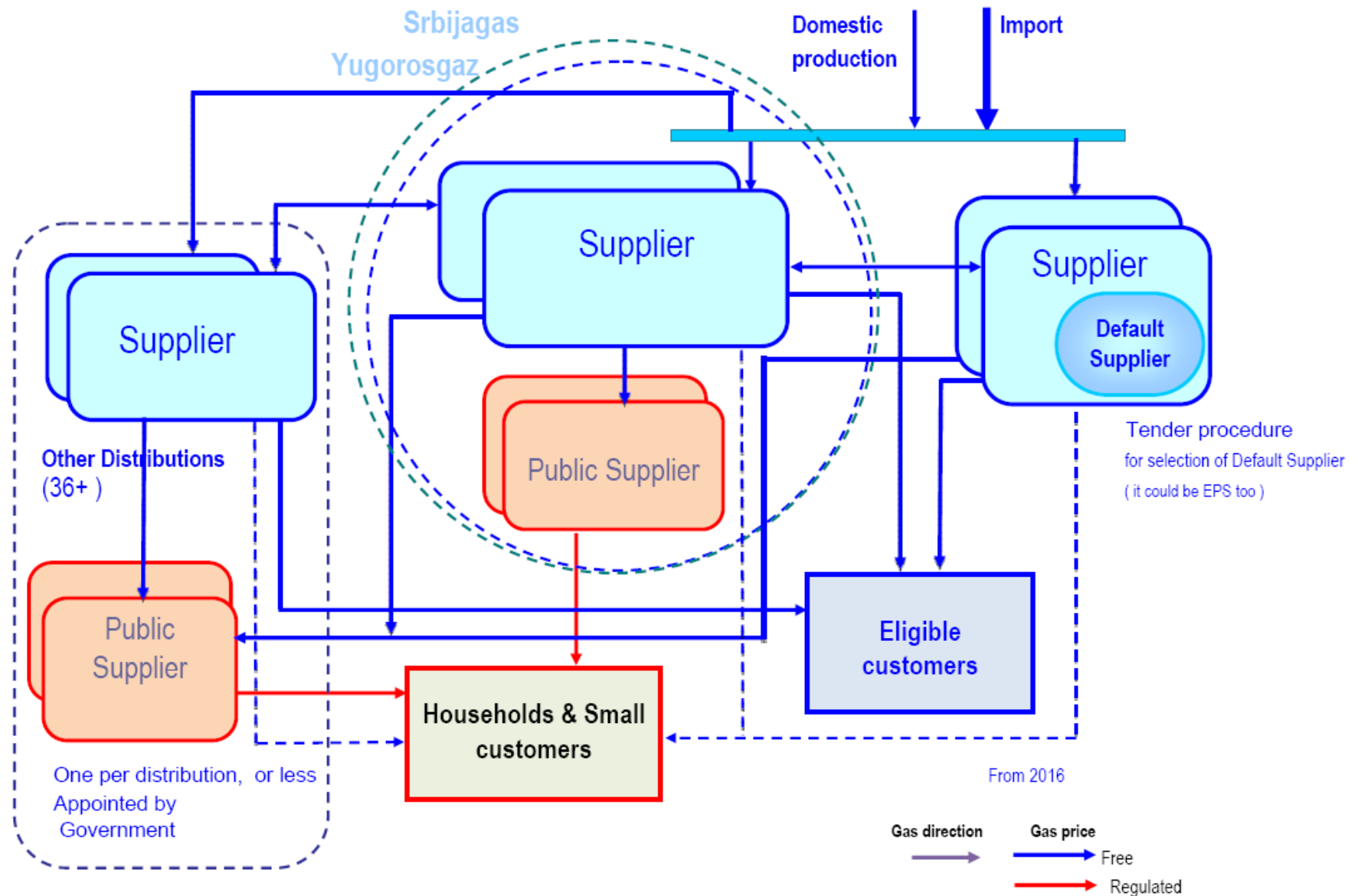
АКТИВНОСТИ НАКОН УСВАЈАЊА ЗoЕ

- Министарство доноси прописе за извршавање овог закона у року од годину дана
- Агенција Методологије и друге акте до 30. новембра 2012. године, осим методологије за јавно снабдевање
- Оператори система доносе
 - План замене уређаја који нису у складу са техничким прописима у року 1 године
 - Замена тих уређаја у року од 5 година
 - Правила о раду система рок 2 године
- За све прописане обавезе уведене су и санкције

GAS SUPPLY

Energy Law 2011

18.05.2011.

Хвала на пажњи

Контакт:

Александар Попадић

Агенција за енергетику Републике Србије,

Теразије 5/IV , 11000 Београд, Србија

Тел: + 381 21 544 211

e-mail: aleksandar.popadic@aers.rs , URL: www.aers.rs